

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 127/2
Podgorica, 12.03.2021. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI“ iz Podgorice, emiteru opšteg radijskog programa „Srpski radio“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, zbog kršenja odredbi člana 85 st. 1, čl. 89 st. 1 i 4, čl. 93 st. 1 i čl. 95 st. 1 tač. 2 Zakona o elektronskim medijima čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1 i 2, čl. 41 st. 1 i čl. 61 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11) i tač. 2.3. Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-08, prilikom emitovanja programskog sadržaja „Bisernica“, u terminu od 11:04:29 do 12:52:37 časova, dana 09. februara 2021. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (čl. 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i čl. 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
 - b) kršenja obaveze da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i audio, vizuelno i/ili prostorno odvoji od ostalih programskih sadržaja (čl. 89 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i čl. 37 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
 - c) kršenja obaveze da se oglašavanje emituje u blokovima (čl. 89 st. 4 Zakona o elektronskim medijima i čl. 37 st. 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
 - d) kršenja obaveze da u programima komercijalnih emitera trajanje oglašavanja ne smije prelaziti 15% (devet minuta) po satu emitovanog programa (član 93 Zakona o elektronskim medijima i član 41 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
 - e) kršenja zabrane da sponzorisan programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga sponzora, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge (čl. 95 st. 1 al. 2) Zakona o elektronskim medijima i čl. 61 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI“ iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru opšteg radijskog programa „Srpski radio“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI“ iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opšteg radijskog programa „Srpski radio“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla NVO 'Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI' iz Podgorice, emiteru opšteg radijskog programa 'Srpski radio' upozorenje zbog toga što je dana 09. februara 2021. godine, u okviru programskog sadržaja 'Bisernica', emitovao prikriveno oglašavanje, odnosno propustio da telepromociju učini lako prepoznatljivom i odvojenom od ostalih programskih sadržaja, kao i jer je propustio da oglašavanje emituje u blokovima. Pored toga, emiter je prekršio i zabranu da sponzorisan programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga sponzora, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge. Emitovanjem prikrivenog oglašavanja, u periodu od 11:00 do 12:00 časova, odnosno od 12:00 do 13:00 časova, emiter je prekoračio i dozvoljenu kvotu trajanja oglašavanja od devet minuta po satu emitovanog programa.“
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

1

Redovnim monitoringom emitovanog opšteg radijskog programa „Srpski radio“, NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI“ iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je emiter dana 09. februara 2021. godine emitovao programski sadržaj „Bisernica“. U okviru ovog programskog sadržaja emitovan je razgovor sa gospođom Tamarom Božović, agronomom iz poljoprivredne apoteke „Agrarija“, koji je sadržao elemente komercijalne AV komunikacije (nalaz Sektora za monitoring broj 02-127 od 11.02.2021. godine).

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učešću ovih sadržaja u okviru emitovanog programskog sadržaja, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja čl. 85 st. 1, čl. 89 st. 1 i 4, čl. 93 st. 1 i čl. 95 st. 1 tač. 2 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1 i 2, čl. 41 st. 1 i čl. 61 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11, u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-08.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-127/1 od 12.02.2021. godine). U ostavljenom roku emiter nije dostavio Agenciji traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b) Pravilnika).
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 15 Zakona).
- sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva učešće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja AVM usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radijskih i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 8 stav 1 tač. 17 Zakona).
- telepromocija predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 st. 1 tačka m) Pravilnika).
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.
- članom 89 stav 4 Zakona i članom 37 stav 2 Pravilnika je predviđeno da se oglašavanje i telešoping, po pravilu, emituju u blokovima.
- članom 93 Zakona i članom 41 Pravilnika propisano je da u programima komercijalnih emitera trajanje oglašavanja ne smije prelaziti 15% (devet minuta) po satu emitovanog programa, odnosno u jednom satu emitovanja programa komercijalnog emitera tokom dana ne smije biti emitovano više od 20% (12 minuta) oglasa i telešopinga.
- član 95 stav 1 tačka 2 Zakona i član 61 Pravilnika propisuju da sponzorisanе AVM usluge i programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programskog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 09. februara 2021. godine emitovao emisiju „Bisernica“ u terminu od 11:04:29 do 12:52:37 sati. Gost emisije bila je agronom Tamara Božović, iz poljoprivredne apoteke „Agrarija“. Prilikom emitovanja nije bilo govorne niti zvučne oznake da je u pitanju komercijalna audiovizuelna komunikacija.

Nakon uvodne najave voditelja emisije, u terminu od 11:05:28 do 11:05:43 časova (15 sekundi) emitovan je oglas van bloka, bez najavnog i odjavnog džingla na osnovu kojeg bi se izvršilo odvajanje od ostalih sadržaja. U oglasu je predstavljena poljoprivredna apoteka „Agrarija“.

Od 11:12:00 voditelj najavljuje šta će biti tema emisije.

Dragan Alorić, voditelj: „Rekoh ja na početku onu staru našu narodnu izreku 'Gladnoga ne treba tješiti, već nahraniti'. U svijetu i dalje mnogi ljudi gladuju, dok recimo neki sportski transferi se mjere desetinama miliona dolara ili evra koje normalan čovjek za svoga života ne može nikako potrošiti, ali kako je tako je. U emisiji ćemo vam danas pričati, između ostalog, i o jednoj savršenoj namirnici. Ona je podjednako važna za siromahe, ali i za bogate. Pričaćemo ponajviše o krompiru jer je vrijeme pripreme za njegovu proljetnu sadnju. Ova savršena namirnica jeste i zašto čućete tokom emisije. Na redu je ponovo mali predah uz muziku sa naših talasa, a onda očekujemo i našu dragu gošću iz 'Agrarije', našeg prijatelja i sponzora.”

Nakon muzičkog dijela i emitovanja sadržaja „Običajni narodni kalendar” ponovo je, u terminu od 11:30:38 do 11:30:53 (15 sekundi) emitovan oglas o poljoprivrednoj apoteci „Agrarija”. Takođe nije bilo najavnog i odjavnog džingla.

Od 11:34:48 uslijedilo je gostovanje Tamare Božović, iz poljoprivredne apoteke „Agrarija”. U prvom dijelu razgovora akcenat je stavljen na krompir, objašnjavanje procesa sadnje, koje vrste postoje, u kojim uslovima se gaji, kako se priprema zemljište. Od 11:54:38 sati gošća objašnjava proces đubrenja.

Tamara Božović, agronom: „Ono u jesen što radimo otprilike bacamo stajnjak, đubrimo stajskim đubrivom. Ali, ako to nismo uradili mi imamo čak i rješenje za to. Pa ćemo onda...”

Dragan Alorić, voditelj: „U 'Agrariji'?”

Tamara Božović, agronom: „U 'Agrariji' naravno.”

Dragan Alorić, voditelj: „Aj' recite, koje rješenje?”

Tamara Božović, agronom: „Pa ćemo onda sad prilikom frezanja ili u samim, kad otvorimo brazde bacati recimo đubrivo humus goldfert 10-10-10 odnosno ujednačen izvor azota, fosfora i kalijuma.”

Dragan Alorić, voditelj: „To su neka nova vrsta đubriva kol'ko ja znam.”

Tamara Božović, agronom: „Dosta nova vrsta đubriva. Mi ih imamo već tri godine u 'Agrariji' i odlično su se pokazala.”

Dragan Alorić, voditelj: „Je l' to skupo?”

Tamara Božović, agronom: „Nije skupo, nije skupo, čak ćemo danas obradovati naše cijenjene slušaocce.”

Dragan Alorić, voditelj: „Pa evo prilike, ajde recite kad smo već stigli do toga.”

Tamara Božović, agronom: „Evo prilike da kažemo i to kad smo već do toga došli, tako da ćemo danas obradovati prvih naših 10 slušaoca, pet slušaoca će dobiti po pakovanje ovog baš humus goldfert 10-10-10, a pet slušaoca će dobiti po jedno pakovanje bakar nitrata za zimsko prskanje voćaka.”

Dragan Alorić, voditelj: „Važno je samo da se prijave, da se jave, ustvari da pozovu 020-611-099, da slušaju „Bisernicu” i ovu našu priču danas o krompiru i onda da izdiktiraju svoja imena a kod vas će podići je li tako?”

Tamara Božović, agronom: „Kod nas će podići, znači bitno je da ovdje ostave svoja imena koja će biti prosljeđena kod nas i nek očekuju poziv od nas u toku dana da se dogovorimo oko preuzimanja nagrade.”

Dragan Alorić, voditelj: „Hoću da Vas pitam Tamara, izvinite, ovaj, da li naši ljudi imaju povjerenja u ta nova đubriva kad dođu kod vas, šta pričate vi sa ljudima koji hoće i koji gaje. Sad ima i puno mladih ljudi, vidim mladih porodica koje žele da im djeca zdravu hranu jedu...”

Tamara Božović, agronom: „Jeste, čak ne biste ni vjerovali koliko se ljudi ustvari vraćaju, vraćaju poljoprivredi...”

Dragan Alorić, voditelj: „Poljoprivrednoj proizvodnji.”

Tamara Božović, agronom: „Tako je, tako je. I u početku su bili dosta nepovjerljivi, ali evo nekako se sve nadovezuje tema na temu...”

Dragan Alorić, voditelj: „Da.”

Tamara Božović, agronom: „Ajde da kažemo da smo mi u 'Agrariji' juče proslavili pet godina od postojanja, pet godina od otvaranja, tako da već na, već dosta ljudi stiču povjerenje što nam je vrlo drago da se stalno, da se stalno vraćaju i da su stekli povjerenje, pa samim tim i ta povjerenja u izbor sadnog materijala, dosta, vjeruju nam i usvajaju ono što im kažemo. Jer znate i sami da naši stari ljudi su navikli, đubre jednom istom vrstom đubriva to je recimo za njih 15-15-15 i to je to...”

Dragan Alorić, voditelj: „Ja, to je bio recept, da da.”

Tamara Božović, agronom: „Tako je. E sad, na našem tržištu, tako i u 'Agrariji' postoji dosta tih novih vrsta đubriva. Naravno da smo ih prvo sve isprobali, pa da onda možemo da uđemo u neku dublju priču i da ih

preporučujemo ljudima. Pa tako, između ostalog, i ovaj humus goldfert 10-10-10 koji ima 20 posto organske materije. Znači ako niste bacili stajnjak evo vam vrlo dobra priprema da ga bacite sad sa ovim, a ako su ljudi navikli i hoće da bace i stajnjak onda mi, kod nas u 'Agrariji' naravno imamo i čisti stajnjak, životinjskog porijekla, a opet i od ovog turskog proizvođača imamo takozvani...(nerazumljivo) koji nije životinjskog porijekla nego se vadi iz jednog posebnog rudnika i on je biljnog porijekla. I bacimo to, ali onda kasnije recimo u brazde možemo baciti i malo mineralnog đubriva, azota, fosfora i kalijuma što je dobra kombinacija jedno sa drugim da uradimo."

Dragan Alorić, voditelj: *"Meni to sve izgleda komplikovano, slušam Vas i gledam..."*

Tamara Božović, agronom: *"Nije, vrlo je jednostavno."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Ali nije. Kad dođe kod vas potrošač ili da kažem neko ko kani nešto malo posaditi za svoju dušu pored ovih velikih proizvođača i tako dalje, oni vjerovatno malo više znaju o tome, vi mu savjetujete i on zapiše redom šta treba da uradi..."*

Tamara Božović, agronom: *"Tako je."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Kupi kod vas i donese li iko krompir, 'Evo pogledajte kako mi je rodio krompir'?"*

Tamara Božović, agronom: *"Naravno da donese..."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Da vam pokaže..."*

Tamara Božović, agronom: *"Da nam pokaže."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Vi rekoste da ste dobili već sjemena krompira..."*

Tamara Božović, agronom: *"Već smo dobili prvu isporuku sjemena iz Holandije i mogu vam reći da je prošla fitosanitarni pregled i da su stvarno odličnog kvaliteta."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Zdrava sjemena."*

Tamara Božović, agronom: *"Zdrava sjemena."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Da."*

Nakon muzičke pauze emisija se nastavlja razgovorom o samom krompiru, uslovima u kojima se može uzgajati i slično. Govorilo se i o vočkama, kada je idealno vrijeme za njihovu sadnju i kako ih uzgajati. Od 12:13:24 slijedi:

Tamara Božović, agronom: *"Odraditi krećenje stabala čim se ukaže prilika zato što ona bijela boja reflektuje svjetlost i usporava kretanje vegetacije. Znači ako ih okrećimo sad na vrijeme uspориćemo da one ne krenu prije nego što treba."*

Dragan Alorić, voditelj: *"To je kada je riječ samo o kreću, ali vi imate neki materijal u kom ima kreča i još ponešto da se malo biljka i zaštiti je li?"*

Tamara Božović, agronom: *"Da se malo biljka i zaštiti tako da sve to možete naći kod nas u 'Agrariji'..."*

Dragan Alorić, voditelj: *"A nije ni skupo, ja sam vidio to da, da..."*

Tamara Božović, agronom: *"Nije ni skupo."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Dobro Tamara."*

Tamara Božović, agronom: *"Otprilike ona kutija vam može biti baš za dosta voćaka."*

Dragan Alorić, voditelj: *"020-611-099, šta rekoste ono..."*

Tamara Božović, agronom: *"Javite se, ugrabite zato što dijelimo pet pakovanja đubriva humus goldferta i podijelićemo pet pakovanja bakar nitrata za zimsko prskanje."*

Nakon muzičkog dijela slijedi nastavak razgovora od 12:34:11.

Dragan Alorić, voditelj: *"Sa nama u studiju i naša gošća, diplomirani agronom Tamara Božović iz 'Agrarije' u Podgorici. Tamara podijelili smo nagrade. Ja očekujem za koji trenutak da nam malo kasnije donese koleginica Danica i imena nagrađenih slušalaca, svih 10 nagrada je podijeljeno. Još jednom da ponovite o čemu se radi."*

Tamara Božović, agronom: *"Tako je. Danas smo kao što smo već to navikli naše slušaoce..."*

Dragan Alorić, voditelj: *"Uz peti rođendan."*

Tamara Božović, agronom: *"Uz peti rođendan koji smo juče proslavili. Podijelićemo danas pet pakovanja humus goldferta 10-10-10 i pet pakovanja bakar nitrata za zimsko prskanje voćaka"*

Dragan Alorić, voditelj: *"Kada pročitam kasnije imena ovih slušateljki i slušalaca oni će se javiti vama u 'Agrariji' koja se nalazi na Nikšićkom Putu ili put, ono se drugačije zove, naš narod zna to kao Nikšićki Put..."*

Tamara Božović, agronom: „Jeste.“

Dragan Alorić, voditelj: „Tamo će doći kod vas da direktno preuzmu...“

Tamara Božović, agronom: „Kontaktiraćemo ih mi danas...“

Dragan Alorić, voditelj: „Telefonom.“

Tamara Božović, agronom: „Mi ćemo ih pozvati da se sve dogovorimo. Tako da neka u toku dana očekuju poziv nekoga od nas da se dogovorimo oko preuzimanja nagrada.“

Dragan Alorić, voditelj: „A ovo o čemu pričamo o sadnji, o krompiru. Govorili smo maločas, dodamo malo i đubriva i tako dalje. Meni je vrlo bilo zanimljivo ovako volim i ja ponešto u svom dvorištu da vidim i tako dalje, nevjerojatno vi imate i neke makaze na struju, za rezidbu voća je li tako...“

Tamara Božović, agronom: „Ajde da vas ispravim. Ne na struju nego na baterije.“

Dragan Alorić, voditelj: „Pa dobro, to je tu.“

Tamara Božović, agronom: „Tako je.“

Dragan Alorić, voditelj: „Vrlo zanimljivo je to.“

Tamara Božović, agronom: „Vrlo zanimljivo, vrlo praktične, vrlo lagane. Ajde da kažem pratimo svjetske trendove pa pokušavamo da našim poljoprivrednicima olakšamo nešto što im svakodnevno treba, tako da smo nabavili makaze na baterije...“

Dragan Alorić, voditelj: „Jesu li teleskopske ili...“

Tamara Božović, agronom: „Ručne su makaze...“

Dragan Alorić, voditelj: „Ručne, aha.“

Tamara Božović, agronom: „Ali, vjerovatno ćemo nabaviti i teleskopske. Ovo su ručne makaze koje su više namijenjene onako više za orezivanje voćaka, orezivanje vinove loze. U toj, u tom setu dobijete sve što vam je potrebno, znači same makaze, dvije baterije, set za održavanje samih makaza. Kao što sam već rekla vrlo su lagane, vrlo su praktične i smanjujete i vrijeme, smanjujete i snagu i sve što vam je potrebno za orezivanje.“

Dragan Alorić, voditelj: „Mogu i dame da orezuju voće...“

Tamara Božović, agronom: „Naravno da mogu...“

Dragan Alorić, voditelj: „Sa tim na struju.“

Tamara Božović, agronom: „Na struju, vrlo lagano.“

Dragan Alorić, voditelj: „Da, a vidio sam i zanimljive teleskopske makaze kod vas...“

Tamara Božović, agronom: „Jeste.“

Dragan Alorić, voditelj: „One velike dužine, nije više kanap onaj na potez nego se drugačije, kao repetiranje oružja, tako da kažem ovaj...“

Tamara Božović, agronom: „To na kanap je nekad bilo aktuelno pa smo onda nabavljali sa zatvorenim kanapom da ne bi dolazilo do pucanja kanapa jer vrlo lagano puca...“

Dragan Alorić, voditelj: „Ili se zapetlja pa onda imate problem da...“

Tamara Božović, agronom: „Jeste, jeste. E sad sve novo i novo izlazi tako da i mi to pratimo i nabavljamo sve to novo. Zastupnici smo jedne poznate italijanske firme...(nerazumljivo) i najviše alata i ostalo potrebno za poljoprivredu nabavljamo baš od njih i odlično nam se pokazalo.“

Dragan Alorić, voditelj: „Kod vas može čovjek da kupi sve što mu je potrebno da bi se bavio poslom poljoprivrede i iz hobija i oni koji to rade profesionalno.“

Tamara Božović, agronom: „I profesionalci i iz hobija sve možete naći kod nas. Evo kad smo već čitavo ovo vrijeme pričamo o krompiru tako da za jednu manju parcelicu oko kuće biće nam dovoljna motika da izvadimo krompir...“

Dragan Alorić, voditelj: „Imate i to, da.“

Tamara Božović, agronom: „Naravno, i za malo veće trebaće nam traktor i plug. Tako da kod nas mogu naći od traktora, pluga, motike, pa sve ostalo.“

Dragan Alorić, voditelj: „Zanimljiva je i ona prskalica na struju, na baterije, da...“

Tamara Božović, agronom: „Na baterije.“

Dragan Alorić, voditelj: „To je posebno za vinogradare važno.“

Tamara Božović, agronom: „Posebno za vinogradare i može se koristiti i u voćnjacima, ali baš za vinogradare se pokazala izvanredno. Tako da uz samu prskalicu na baterije, možete naći kod nas i teleskopske produžetke što će vam olakšati i prskanje i voćnjaka i vinograda.“

Dragan Alorić, voditelj: „Na baterije isto.“

Tamara Božović, agronom: „Samo se montira na samu prskalicu...“

Dragan Alorić, voditelj: „Da.“

Tamara Božović, agronom: „I onda može da vam izbaci do nekih otprilike tri metra, tri do četiri metra visine.“

Dragan Alorić, voditelj: „Naš Bojan evo upravo pita da li imaju neki dronovi koji se koriste za prskanje. On bi to jako volio negdje iznad vinograda i tako dalje...“

Tamara Božović, agronom: „Pa eto pokušaćemo i to da nabavimo posebno za njega.“

Dragan Alorić, voditelj: „Dobro Tamara. Malo ćemo opet predahnuti uz muziku. Evo sad smo se malo dotakli onih znači alata koji su. Ne možete se, bez alata nema zanata.“

Tamara Božović, agronom: „Tako je.“

Dragan Alorić, voditelj: „Ne može se ni poljoprivredom baviti čovjek, čak ni žena ne može posaditi cvijeće u dvorištu ili čovjek ako nema te osnovne alatke koje su mu potrebne.“

Tamara Božović, agronom: „Tako je, tako je. A kod nas može naći sve to i neke i dodatke i moderne i svašta nešto, tako da ajde da predahnemo malo uz muziku pa ćemo reći još nešto malo više o našem asortimanu.“

Dragan Alorić, voditelj: „Meni je jako zanimljivo kad dođem kod vas uvijek otkrijem nešto novo, pa onda ispričam ljudima, nevjerovatna stvar, onda ljudi vam ne vjeruju da to postoji, a ima u svijetu.“

Tamara Božović, agronom: „Tako je.“

Od 12:44:30 do 12:44:46 (16 sekundi) emitovana je reklama, van bloka, bez najavnog i odjavnog džingla, za poljoprivrednu apoteku „Agrarija“.

Od 12:48:42 slijedi:

Dragan Alorić, voditelj: „Šta će oni ljudi koji se već spremaju za sadnju krompira. Mogu li da dođu kod vas da poruče, da se dogovore, kako to ide, ajde mi objasni...“

Tamara Božović, agronom: „Naravno, ovo je jedna neiscrpna tema, ali potrudili smo se danas u toku ove emisije da ljudima približimo sve ono što im je potrebno, od same kupovine, do krajnjeg proizvoda i da pozovem ljude da slobodno mogu da dođu ukoliko smo mi nešto propuštili ili zaboravili da kažemo...“

Dragan Alorić, voditelj: „Vi ćete na licu mjesta tamo kazat', da.“

Tamara Božović, agronom: „Mi ćemo na licu mjesta da im objasnimo i da ih pozovem da dođu da poruče slobodno ukoliko im treba neka veća količina ili manja nebitno i ukoliko nešto nemamo da se potrudimo da nabavimo, da izađemo svima u susret i ajde dobra je prilika da napomenem slušaoce što je ono u narednom periodu što nas očekuje, što će nam to stizati, što će njima možda bit interesantno. Već u toku ove nedelje nam stiže nova isporuka sadnica iz Srbije i ono što je strašno aktuelno sad u zadnje vrijeme, to je to stubasto voće, patuljasto voće, svašta nešto nam stiže. U toku sledeće nedelje nam stiže nova isporuka sjemena iz Italije. Tako da će tu domaćice i domaćini naći svašta od male kesice šargarepe, peršuna, do nekih većih pakovanja i svega ostalog. Da kažem da već sada ljudi mogu doći da poruče jer nam uskoro stižu i nove isporuke maslina iz Grčke, Španije. Da nam stižu citrusi u martu mjesecu iz Grčke, svašta nešto u narednom periodu, zimzeleno i ukrasno bilje. Ajde već smo spomenuli i ovaj alat, ove baterijske makaze, baterijske pumpe, alati, sve to iz Italije i Poljske i svih drugih zemalja. Da napomenem naše naše partnere iz Srbije, stočnu hranu 'Bečejka' čiji smo zastupnici već skoro pet godina. Eto nek dođu slobodno, nek nas posjete, svašta nešto će nać'...“

Dragan Alorić, voditelj: „Da, ima tu mnogo toga za...“

Tamara Božović, agronom: „Mnogo, mnogo toga...“

Dragan Alorić, voditelj: „Za svakog domaćina i za svaku kuću...“

Tamara Božović, agronom: „Preko sedam, osam hiljada artikala, svako će naći nešto za sebe...“

Na samom kraju emisije pročitana su imena nagrađenih slušalaca proizvodima iz poljoprivredne apoteke „Agrarija“.

2. Razgovor sa predstavnicom privrednog društva „Agrarija“ d.o.o. se, u naprijed navedenim segmentima, nedvosmisleno može smatrati oglašavanjem, tj. telepromocijom u toku emisije / programa. Naime, plasirane su

informacije od značaja samo za poljoprivrednu apoteku „Agrarija“, u kojoj je gospođa Božović zaposlena kao agronom, kao i za poljoprivredne proizvode (sadni materijal) i poljoprivredne alate iz njihove ponude, sa naglaskom na kvalitet ovih proizvoda.

3. Zbog izostanka adekvatnog označavanja, navedeni dio predmetnog programskog sadržaja može se okarakterisati kao prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija, odnosno oglašavanje, posebno imajući u vidu da je u prilogu predstavljen konkretan poslovni subjekt i proizvodi iz njegove ponude (poljoprivredna apoteka „Agrarija“ / ponuda sadnog materijala i poljoprivrednog alata), sa jasnim promotivnim elementima.
4. Postojanje prikrivenog oglašavanja u predmetnim prilogima (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:
 - u emitovanom prilogu, kroz priču o agrotehničkim mjerama u poljoprivredi, predstavljen je konkretan poslovni subjekt (poljoprivredna apoteka „Agrarija“), uz predstavljanje njegovog poslovanja i ponude njegovih proizvoda, na način da se preporučuje saradnja sa njim i kupovina proizvoda (sadnog materijala i poljoprivrednog alata) iz asortimana, uz isticanje prednosti raznovrsnosti i kvaliteta proizvoda (*„...pratimo svjetske trendove pa pokušavamo da našim poljoprivrednicima olakšamo nešto što im svakodnevno treba“, „zastupnici smo jedne poznate italijanske firme... i najviše alata i ostalo potrebno za poljoprivredu nabavljamo baš od njih i odlično nam se pokazalo“, „Mi ćemo na licu mjesta da im objasnimo i da ih pozovem da dođu da poruče slobodno ukoliko im treba neka veća količina ili manja nebitno i ukoliko nešto nemamo da se potrudimo da nabavimo, da izađemo svima u susret i... dobra je prilika da napomenem slušaocima što je ono u narednom periodu što nas očekuje, što će nam to stizati, što će njima možda bit interesantno. Već u toku ove nedelje nam stiže nova isporuka sadnica iz Srbije i ono što je strašno aktuelno sad u zadnje vrijeme, to je to stubasto voće, patuljasto voće, svašta nešto nam stiže. U toku sledeće nedelje nam stiže nova isporuka sjemena iz Italije. Tako da će tu domaćice i domaćini naći svašta od male kesice šargarepe, peršuna, do nekih većih pakovanja i svega ostalog. Da kažem da već sada ljudi mogu doći da poruče jer nam uskoro stižu i nove isporuke maslina iz Grčke, Španije. Da nam stižu citrusi u martu mjesecu iz Grčke, svašta nešto u narednom periodu, zimzeleno i ukrasno bilje. Ajde već smo spomenuli i ovaj alat, ove baterijske makaze, baterijske pumpe, alati, sve to iz Italije i Poljske i svih drugih zemalja. Da napomenem naše partnere iz Srbije, stočnu hranu 'Bečejka' čiji smo zastupnici već skoro pet godina. Eto nek dođu slobodno, nek nas posjete, svašta nešto će nać...“*), koji se nalazi u njihovom asortimanu sa jasnim promotivnim elementima.
 - voditelj se obraćao gledaocima kao potencijalnim kupcima proizvoda iz ponude ove poljoprivredne apoteke kroz konstatacije vezane za ponudu poljoprivredne apoteke „Agrarija“ (*„a nije ni skupo, ja sam vidio to...“, „vi rekoste da ste dobili već sjemena krompira...“, „vi imate i neke makaze na struju, za rezidbu voća je li tako...“, „vrlo zanimljivo je to“, „mogu i dame da orezuju voće“, „vidio sam i zanimljive teleskopske makaze kod vas...“, „020-611-099, šta rekoste ono...“, „kod vas može čovjek da kupi sve što mu je potrebno da bi se bavio poslom poljoprivrede i iz hobija i oni koji to rade profesionalno“, „zanimljiva je i ona prskalica na struju, na baterije, da...“, „...bez alata nema zanata“, „Ne može se ni poljoprivredom baviti čovjek, čak ni žena ne može posaditi cvijeće u dvorištu ili čovjek, ako nema te osnovne alatke koje su mu potrebne“, „Meni je jako zanimljivo kad dođem kod vas uvijek otkrijem nešto novo...“, „za svakog domaćina i za svaku kuću...“*) i postavljena pitanja (*„U 'Agrariji?'“, „Aj' recite, koje rješenje?“, „Je l' to skupo?“, „da li naši ljudi imaju povjerenja u ta nova đubriva kad dođu kod vas?“, „Kupi kod vas i donese li iko krompir, 'Evo pogledajte kako mi je rodio krompir?'“, „vi imate neki materijal u kom ima kreča i još ponešto da se malo biljka i zašiti je li?“, „Šta će oni ljudi koji se već spremaju za sadnju krompira. Mogu li da dođu kod vas da poruče, da se dogovore, kako to ide, ajde mi objasni...“*).
 - predmetni prilog, u citiranim segmentima, mogao je dovesti u zabludu gledaoce u pogledu njegove stvarne prirode, jer su djelovi priloga formulisani na način koji je pogodan da uvjeri da je riječ o uredničkom, a ne sadržaju komercijalne (oglasne) prirode. To je prevashodno moguće zbog načina na koji je predstavljena ponuda poljoprivredne apoteke „Agrarija“, jer su postavljena pitanja i iznošene informacije o proizvodima iz njene ponude u okviru programskog sadržaja koji je predstavljen kao razgovor sa agronomom i savjetima u poljoprivredi.
 - da je predmetni prilog imao dominantno promotivan karakter, posebno ukazuje i to što je, u toku emitovanja razgovora sa gospođom Tamarom Božović (agronomom iz poljoprivredne apoteke „Agrarija“) više puta istican naziv ove poljoprivredne apoteke uz isticanje njenog broja telefona.
5. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranog programskog sadržaja, može se zaključiti da je isti sadržao telepromociju, kao vid oglašavanja odnosno komercijalne audiovizuelne komunikacije, koja nije bila jasno označena i na taj način prepoznatljiva (kao što je propisano članom 89 stav 1 Zakona i članom 37 stav 1 Pravilnika).
6. Direktnim podsticanjem na kupovinu poljoprivrednih proizvoda (sadnog materijala) i alata koji se nalaze u ponudi poljoprivredne apoteke „Agrarija“, označene kao sponzora programskog sadržaja „Bisernica“ (*„'Agrarije', našeg prijatelja i sponzora“*) u toku predmetnog sadržaja, emiter je prekršio član 95 stav 1 tačka 2 Zakona i član 61 Pravilnika, koji zabranjuju da sponzorirani programi direktno podstiču na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga sponzora, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.

7. Emiter je, u terminu od 11:30:38 do 11:30:53 časova (15 sekundi) i od 12:44:30 do 12:44:46 časova (16 sekundi) emitovao oglašavanje poljoprivredne apoteke „Agrarija“ van bloka. Na taj način prekršio je član 89 stav 4 Zakona i član 37 stav 2 Pravilnika kojima je predviđeno da se oglašavanje i telešoping, po pravilu, emituju u blokovima.
8. Emitovanjem prikrivenog oglašavanja, u periodu od 11:00 do 12:00 časova, odnosno od 12:00 do 13:00 časova, emiter je prekoračio i dozvoljenu kvotu trajanja oglašavanja od devet minuta po satu emitovanog programa. Emiter je na taj način prekoračio maksimalno dozvoljenu kvotu trajanja oglašavanja po satu emitovanog programa propisanu članom 93 Zakona i članom 41 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-08 emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja prekršio član 85 st. 1, čl. 89 st. 1 i 4, čl. 93 st. 1 i čl. 95 st. 1 tač. 2 Zakona, čl. 13 st. 1, čl. 37 st. 1 i 2, čl. 41 st. 1 i čl. 61 Pravilnika i tač. 2.3. Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-08.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru radijskog programa „Srpski radio“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI“ iz Podgorice je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju AI“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

